

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik (przewodniczący)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

w sprawie **skazanego A. M.**
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 23 września 2020 r.
wniosku skazanego o wznowienie postępowania karnego
zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 15 lutego 2018 r., w sprawie II AKa (...)
na podstawie art. 544 § 2 k.p.k. i art. 639 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. Wniosek oddalić;**
- 2. Obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego, w tym uiszczoną opłatą od wniosku, a tytułem wydatków tego postępowania zasądzić od skazanego na rzecz Skarbu Państwa 20 (dwadzieścia) zł.**

UZASADNIENIE

A. M. został skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie XVI K (...), za to, że:

1. od końca listopada 2013 r. do 14 maja 2014 r. w P. i na terenie województw [...] i [...] brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej, kierowanej przez R. W., w skład której wchodził prócz wymienionych także P. P. ps. „R.”, R. M. ps. „M.” i M. S. ps. „Ł.”, mającej na celu popełnienie przestępstw polegających na kradzieży z

włamaniem do lokali handlowych i mieszkań na terenie Polski oraz rozboju z użyciem noża, i za to na podstawie art. 258 § 1 k.k. skazał go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

2. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w ramach zorganizowanej grupy przestępczej kierowanej przez R. W., czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu oraz w warunkach powrotu do przestępstwa w warunkach z art. 64 § 2 k.k., dopuścił się 19 przestępstw (szczegółowo opisanych w wyroku w pkt 2) wypełniających dyspozycję art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i art. 65 § 1 k.k. oraz art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i art. 65 § 1 k.k. popełnionych w podobny sposób i w krótkich odstępach czasu w rozumieniu art. 91 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2015 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i art. 64 § 2 k.k. wymierzył mu karę 4 lat pozbawiania wolności;

3. w dniu 5 lutego 2014 r. w P. wspólnie i w porozumieniu z R. W. i P. P. – działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej - popełnił przestępstwo wypełniające dyspozycję z art. 280 § 2 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i art. 65 § § 1 k.k. i na podstawie art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. wymierzył mu karę 4 lat pozbawienia wolności (pkt 4 wyroku).

Jako karę łączną wymierzono oskarżonemu karę 6 lat pozbawienia wolności (pkt 5 wyroku), a także nałożono na oskarżonego na podstawie art. 46 § 1 k.k. obowiązek naprawienia szkody (pkt 3 wyroku).

Wyrok w tej sprawie dotyczył także M. U. .

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego A. M. skierowanej przeciwko całemu wyrokowi, Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 15 lutego 2018 r. w sprawie II AKa (...) zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od tego wyroku wywiedziona została przez obrońcę skazanego kasacja, która została oddalona jako oczywiście bezzasadna postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2019 r. w sprawie V KK 4/19.

W dniu 23 marca 2020 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 15 lutego 2018 r. w sprawie II AKa (...). Wniosek

ten został skierowany przeciwko całemu wyrokowi, a jako jego podstawę wskazano przepis art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. (mylnie przywołano – ust. 2 i nie wpisano litery a). W treści tego wniosku podano, że podstawą wydania wyroku skazującego były wyjaśnienia P. P. , w których ten konsekwentnie podtrzymywał, że A. M. uczestniczył w zarzuconych mu przestępstwach. Dowód ten został uznany za w pełni wiarygodny i z tego powodu wydany został wyrok skazujący. obrońca skazanego we wniosku wskazał, że już po wydaniu wyroków przez Sąd Okręgowy w P. i Sąd Apelacyjny w (...), tj. w dniu 5 lipca 2018 r. doszło do przypadkowego spotkania P. P. i M. F. , a rozmowa ta była rejestrowana przez M. F.. W trakcie tej rozmowy – w ocenie obrońcy skazanego – P. P. przyznał, że pomówił A. M. - ps. „O.” o udział we włamaniach, ponieważ ten ostatni go oszukał. Okoliczności spotkania zostały przedstawione przez M. F. i P. P. w trakcie rozprawy w dniu 6 lipca 2017 r. w sprawie XVI K (...) Sądu Okręgowego w P.. Na tę okoliczność obrońca dołączył do wniosku o wznowienie stenogram z rozmowy P.P. i M. F.. Zdaniem obrońcy ujawniła się nowa okoliczność podważająca wiarygodność obciążających depozycji P. P..

W końcowej części petitum wniosku jego autor wniósł o:

1. zwrócenie się do Prokuratury Okręgowej w Z., sygn. akt PO IV Ds. (...) o przesłanie opinii biegłych dotyczącej odtworzenia nagrania z rozmowy oraz oceny jej autentyczności;
2. przeprowadzenie dowodu z akt sprawy zawisłej w Sądzie Okręgowym w P., sygn. XVI K (...), a w szczególności z protokołu z rozprawy z dnia 6 lipca 2018 r.;
3. przeprowadzenie dowodu z załączonych do wniosku stenogramów z rozmowy z dnia 5 lipca 2018 r.;
4. przeprowadzenie dowodu z akt sprawy Sądu Okręgowego w P. sygn. akt. XVI K (...) oraz Sądu Apelacyjnego w (...), sygn. akt II AKz (...).

W dniu 24 sierpnia 2020 r. wpłynął wniosek dowodowy obrońcy skazanego o przeprowadzenie dowodu z odpisu wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 marca 2020 r. w sprawie II AKa (...) wraz z jego uzasadnieniem. We wniosku tym jego autor podniósł, że w uzasadnieniu tego wyroku przeprowadzono wnikliwą analizę zeznań i wyjaśnień P. P. (str. 12-16 uzasadnienia), a z analizy tej wynika, iż zakwestionowano wiarygodność depozycji P. P. składanych w tym postępowaniu.

W pisemnej opinii prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o oddalenie wniosku podnosząc, że obrońca skazanego nie przedstawił we wniosku żadnych nowych istotnych faktów lub dowodów, które mogłyby w jakikolwiek sposób wzruszyć ustalenia sądu *meriti*.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny. Kluczowym elementem, na którym oparty jest wniosek o wznowienie postępowania, jest zapis rozmowy pomiędzy P. P. oraz M.F.(stenogram w załączeniu wniosku). To ta właśnie okoliczność ma, w ocenie skarżącego, charakter „nowości” w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. i dlatego autor wniosku domaga się przeprowadzenia dowodu z załączonego stenogramu (pkt 3 wniosku dowodowego) oraz z opinii biegłych co do autentyczności tego nagrania (pkt 1 wniosku dowodowego). Nie kwestionując faktu, że przeprowadzona rozmowa i zawarta w niej treść ma charakter nowego – nieznanego uprzednio w toku prawomocnie zakończonego postępowania – faktu, podkreślić trzeba, iż zapis jej zawarty w stenogramie (którego wiarygodności nie sposób na obecnym etapie zakwestionować, co czyni zbytecznym dopuszczenie dowodów wskazywanych w pkt 1 i 2 wniosku o wznowienie postępowania – uw. SN) ma wprost dowodzić nieprawdziwości zeznań P. P. w zakresie udziału A. M. w kradzieżach do sklepów sieci „Ż.”, a ponadto, jak się wydaje, ma pośrednio wskazywać na możliwość złożenia nieprawdziwych zeznań przez P. P. z uwagi na konflikt pomiędzy skazanym a P. P.. Temu ma służyć także treść uzasadnienia Sądu Apelacyjnego w (...) w sprawie II AKa (...), na który to dokument powołał się obrońca skazanego we wniosku złożonym do akt sprawy w dniu 24 sierpnia 2020 r. (data wpływu). W tym uzasadnieniu sąd odwoławczy krytycznie bowiem podszedł do wiarygodności zeznań P. P. złożonych w sprawie XVI K (...) Sądu Okręgowego w P. (także w postępowaniu odwoławczym – 13 stycznia 2020 r.). W odniesieniu do tego ostatniego dokumentu trzeba stwierdzić, że nie może być on podstawą do podważenia wiarygodności zeznań P. P., zeznań złożonych w tym postępowaniu, którego wzruszenia obecnie domaga się autor wniosku o wznowienie postępowania. Każdy sąd rozstrzyga bowiem samodzielnie zagadnienia faktyczne i nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu lub organu (art. 8 § 1 k.p.k.). Zatem, to że inny skład sądu odwoławczego dokonał odmiennej oceny zeznań P. P. – zeznań

złożonych w innej sprawie – nie może prowadzić do uznania, iż zeznania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...), w sprawie o sygn. akt II AKa (...) są nieprawdziwe lub niewiarygodne. Natomiast kluczowe w obecnie złożonym wniosku o wznowienie jest to, że w istocie nowa okoliczność, nowy fakt (nagrana rozmowa) nie poszerza „bazy” źródeł dowodów i środków dowodowych w odniesieniu do zakończonego postępowania dowodowego, ale ma dowodzić złożenia przez P. P. fałszywych zeznań. Istotne jest także i to, że te fałszywe zeznania mają dotyczyć tylko części przestępstw, tj. kradzieży do sieci sklepów „Ż.”, a więc tylko 4 czynów z 19 przypisanych mu w ramach przestępstw kradzieży (pkt 2 wyroku). Nie jest zaś nowym faktem przywoływanie – w treści wniosku o wznowienie z odesłaniem do stenogramu zapisu rozmowy – istnienia konfliktu pomiędzy P. P. a A. M.. Sąd pierwszej instancji kwestię tę bowiem szczegółowo rozważał i wykluczył, aby problem rozliczeń finansowych był na tyle istotny by prowadził do pomówienia A. M. o udział w przestępstwach przez niego nie popełnionych (str. 44 uzasadnienia wyroku), także w kontekście innych dowodów. Wracając więc do zasadniczej kwestii trzeba podnieść, że wskazywanie na okoliczność złożenia przez P. P. nieprawdziwych zeznań to przecież wskazywanie na popełnienie przez niego przestępstwa fałszywych zeznań (przynajmniej w zakresie kradzieży do sklepów sieci „Ż.”). W tym zakresie nowy fakt (nagranie rozmowy) ma dowodzić popełnienia przestępstwa przez P. P. i winien stanowić podstawę do wznowienia postępowania z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. (por. np. postanowienia SN: z dnia 16 grudnia 2004 r., IV KO 50/04; z dnia 28 kwietnia 2009 r., IV KO 180/08). Wymogiem formalnym wniosku opartego na takim twierdzeniu winno być zaś dołączenie do treści wniosku orzeczenia, o którym mowa w art. 541 § 2 k.p.k. (co do charakteru takiego orzeczenia por. uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2020 r., I KZP 12/19, OSNK 2020, z. 6, poz. 17). Na etapie kontroli wniosku o wznowienie postępowania kwestii tej jednak nie uchwycono, co skutkowało brakiem wdrożenia procedury z art. 120 § 1 k.p.k. w zw. z art. 541 § 2 k.p.k., a w przypadku, gdyby takowa nie okazała się skuteczną (nie dołączono by wymaganego orzeczenia) – wydaniem zarządzenia o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania. W konsekwencji trzeba zatem stwierdzić, że przywołanie jako nowego faktu treści rozmowy, z której ma wynikać,

iż P.P. złożył fałszywe zeznania, musi prowadzić do oddalenia wniosku o wznowienie postępowania, który został już skierowany do dalszego procedowania (por. np. postanowienie SN z dnia 26 kwietnia 2001 r., WO 5/01). Nie trzeba dodawać, że w takiej sytuacji, aby podstawą do żądania wznowienia postępowania uczynić okoliczność, na którą powołuje się obecnie skarżący, winien on złożyć stosowne doniesienie do organów ścigania, tak, aby móc uzyskać wymagane przepisem art. 541 § 2 k.p.k. orzeczenie (wyrok skazujący lub orzeczenie stwierdzające niemożność wydania wyroku skazującego).

Niezależnie od powyższej argumentacji trzeba podnieść, już tylko na marginesie, że w prawomocnie zakończonej sprawie podstawą ustaleń faktycznych były nie tylko zeznania P. P., ale także pierwsze wyjaśnienia skazanego, który przecież przyznał się do dokonania przestępstw w dniu 8 marca 2014 r. (sklepy sieci D.), stwierdzone kontakty telefoniczne (str. 29 uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji), jak też zeznania świadków M. I. (str. 39 i nast. uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji) oraz M. S. (str. 37 uzasadnienia wyroku). Przywołano także fakt, że w swoich procesach karnych także M. O., R. M., R. W. i M. S. nie negowali składu grupy przestępczej, udziału w kradzieżach i współdziałania z A. M.; uczynili to dopiero wówczas, gdy zeznawali w tej sprawie w charakterze świadków (str. 38 uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji). Ponadto, sąd pierwszej instancji bardzo wnikliwie oceniał pomówienia P. P. i je weryfikował innymi dowodami (str. 27 – 31 uzasadnienia), by następnie wskazać, które z nich i w jakim zakresie i dlaczego są wiarygodne (str. 31-34 uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji). Oceny takiej – wobec treści zarzutów apelacji obrońcy oskarżonego – dokonał również sąd odwoławczy (str. 16-20 uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego). Przywołać również należy, że także w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego w sprawie V KK 4/19, te właśnie dowody zostały wskazane jako potwierdzające trafność ustaleń faktycznych. Przy takiej wymowie materiału dowodowego, pomijając już nawet to, że nowy fakt (nagrana rozmowa) dotyczy li tylko 4 przestępstw, nie sposób stwierdzić, aby nowa okoliczność dowodziła z dużym prawdopodobieństwem wadliwości prawomocnie wydanego wyroku.

Z tych wszystkich powodów należało orzec jak w postanowieniu.

